

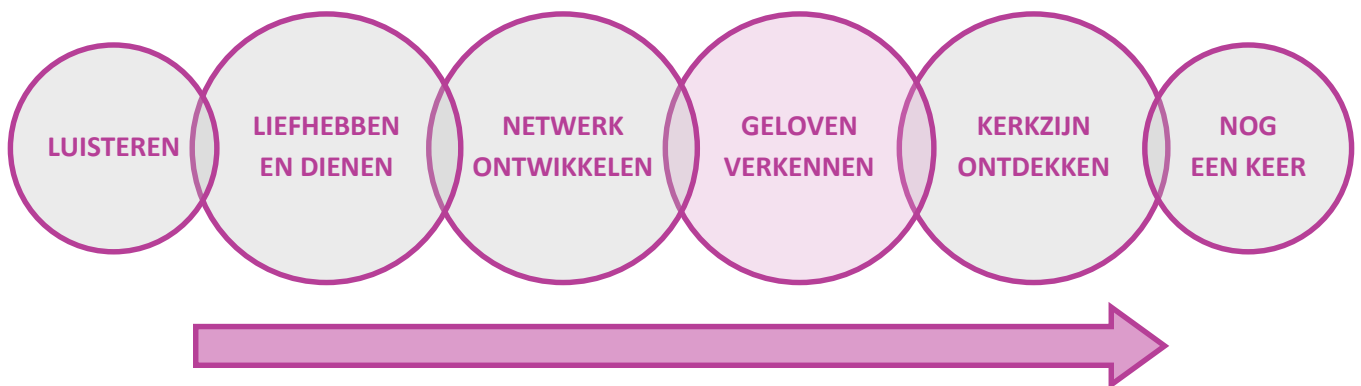
GELOVEN VERKENNEN

Ontdekken wat geloven inhoudt in het leven van alledag

Versie 26 mei 2016

Vroeg of laat komt tijdens de pioniersreis God ter sprake. We nodigen mensen vrijblijvend uit om te verkennen wat het christelijk geloof kan betekenen in het leven van alledag. Dat noemen we 'geloven verkennen'. Maar wat bedoelen we dan? En hoe doe je dat?

Als zich in de loop van de pioniersreis een netwerk heeft ontwikkeld – een groep mensen met wie goede contacten zijn ontstaan – dan kunnen jullie deze mensen uitnodigen om te verkennen wat het in de praktijk zou betekenen als ze geloven een centrale plek in hun leven geven. Dat kan bijvoorbeeld door naast de reguliere activiteiten aan te bieden om bij een bak koffie door te praten over een Bijbelverhaal. Als mensen verkennen wat het betekent om te geloven, dan hoeven ze natuurlijk geen belijdenis te doen, ze onderzoeken slechts wat het christelijk geloof inhoudt en hoe dat doorwerkt in de praktijk. En de uitnodiging daartoe is vrijblijvend: mensen kunnen 'nee' zeggen.

We verlangen ernaar dat mensen iets gaan ontdekken van de weg van het geloof, van de vreugde van het evangelie. Maar soms zijn jaren geduld nodig voordat de tijd rijp is om mensen hiertoe uit te nodigen. Er is zoveel wat mensen kan weerhouden: beelden van de kerk, ervaringen uit het verleden, angst om veroordeeld te worden of om in een bepaalde richting gedwongen te worden. Daarom zijn manipulatie, drammerigheid en verborgen agenda's uit den boze.

“Daarom zijn manipulatie en drammerigheid uit den boze.”

HET RAAKT AAN ALLES WAT JE DOET

Geloven is meer dan het bekend zijn met bepaalde informatie over God en Jezus. Geloven is een werkwoord en raakt aan *alle* aspecten van het leven. In de Bijbel zijn teksten te vinden over het omgaan met geld, over vergeving, over je tijdsbesteding, over je zorgen maken, de mindere

zijn, over vluchtelingen, relaties, gebed en veel meer. Zo raakt geloven aan *alles* wat je doet en niet alleen aan de zondag.

Geloven in God en Jezus betekent niet dat je een saai, beknelde leven hebt te leven, gevangen in allerlei regels. 'Dit wel, dat niet.' Door te geloven in God ontdek je het leven zoals het bedoeld is: leven in vrijheid en vreugde, met uitzicht en perspectief. Geloven verkennen betekent: ontdekken wat het praktisch inhoudt om te geloven, om te vertrouwen, om de weg van God te gaan. Een weg

die teruggaat op de geschiedenis van Israël, op de bevrijding van Gods volk uit slavernij en ballingschap. En het perspectief daarbij is Gods nieuwe wereld, zijn Koninkrijk.

“Zo raakt geloven aan alles wat je doet en niet alleen aan de zondag.”

Geloven leidt tot navolging. Door de eeuwen heen zijn mensen diep onder de indruk geraakt van de liefde van God, zoals die in de verhalen over Israël en Jezus naar voren komt. Daarbij is het lastig om te zeggen 'wat zegt die Jezus mooie dingen' en daarna weer over te gaan tot de orde van de dag. Want op de woorden en daden van Jezus volgt zo vaak die oproep 'volg mij'. Door de evangeliën heen nodigt Jezus mensen uit om zijn volgelingen te worden, bijvoorbeeld in Matteüs 19:

'Als je volmaakt wilt zijn, ga dan naar huis, verkoop alles wat je bezit en geef de opbrengst aan de armen; dan zul je een schat in de hemel bezitten. Kom daarna terug en volg mij.' Na dit antwoord ging de jongeman terneergeslagen weg; hij had namelijk veel bezittingen.

Jezus volgen gaat over goedheid, genade, barmhartigheid en je vijanden liefhebben. Dat biedt troost en perspectief. Het is ook confronterend en radicaal. Het heeft te maken met sterven en opstaan, met alles verliezen om het echte leven te vinden.

Later, in Matteüs 28, zendt Jezus ons als leerlingen de wereld in en belooft daarbij zijn nabijheid:

Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.

EEN LEVEN LANG LEERLING

We blijven een leven lang leerling, ook als we anderen helpen om te ontdekken wat het betekent om te geloven. We hebben de wijsheid niet in pacht, al hebben we misschien wel wat meer geleerd over God en Jezus. Als *leerlingen* nodigen we anderen uit om ook te leren. Iedere dag opnieuw ontdekken we wat het betekent om Jezus te volgen, we zijn zelf ook continu op zoek naar hoe geloven 'landt' in ons dagelijks leven. We leren *samen* met de mensen die we uitnodigen tot navolging.

Mensen zijn vaak niet snel geneigd om naar Bijbelteksten en Bijbelverhalen te kijken.

Mensen doen dat alleen als ze het pioniersteam vertrouwen, als er een relatie is gegroeid. Of je wilt of niet, je bent een rolmodel. Als je als gelovig mens

niet doet wat je zegt – een gelovig mens is wat anders dan een perfect mens! – dan ben je niet geloofwaardig. Het pioniersteam is daarom veel meer dan activiteitencommissie, het is een kleine gemeenschap van mensen die *zelf* leerling zijn. Het is een mini-kerk, want het gaat om mensen die *samen* geloven in de praktijk proberen te brengen, met vallen en opstaan, en elkaar daarbij steunen. Een pionier merkte op: “Ze lezen de Bijbel niet, ze lezen ons.”

VRIJBLIJVEND UITNODIGEND

Bij geloven verkennen gaat het erom ‘vrijblijvend uitnodigend’ te zijn. Die vrijblijvendheid biedt ruimte aan mensen, ook om ‘nee’ te zeggen. Tegelijk hoef je als pioniersplek niet geheimzinnig te doen over je christelijke identiteit. Je laat weten dat je iets in de aanbieding hebt dat te maken heeft met geloven. Dat is geen *geheime* agenda! Transparant en eerlijk zijn is hierbij belangrijk.

Niemand is verplicht om zich te verdiepen in de betekenis van het christelijk geloof. Mensen kunnen volop onderdeel zijn van het netwerk rond een pioniersplek *zonder* geloven te verkennen. De uitdaging is om mensen uit te nodigen om geloven te verkennen, zonder dat dat een voorwaarde wordt om betrokken te kunnen zijn bij de pioniersplek. Soms kennen mensen een schroom om mensen uit te nodigen in gesprek te gaan over geloof, bang dat ze opdringerig zijn of dat mensen dat niet interessant vinden. De ervaring leert dat die schroom soms meer leeft bij leden van het pioniersteam dan bij de mensen die ze op het oog hebben. Wees niet drammerig, maar laat je ook niet te snel weerhouden om over geloven in gesprek te gaan.

**“Wees niet drammerig, maar laat je ook niet al te snel
weerhouden om in gesprek te gaan over geloven.”**

IN DE PRAKTIJK

Als er mensen zijn met interesse in het christelijk geloof, wat heeft jullie pioniersplek hen dan te bieden? En hoe begin je als je met mensen geloven gaat verkennen? De context van je pioniersplek is bepalend voor hoe ‘geloven verkennen’ eruit komt te zien. Dat verkennen kan op verschillende manieren vorm krijgen. Je kunt bijvoorbeeld verschillende soorten activiteiten organiseren. Een pionier vertelt:

We hebben verschillende soorten activiteiten: netwerkbijeenkomsten, zinzoekersbijeenkomsten en verdiepingsbijeenkomsten. De netwerkbijeenkomsten draaien om ontmoetingen en gezelligheid. Zinzoekersbijeenkomsten gaan over thema’s die mensen aandragen en bezig houden. En de verdiepingsbijeenkomsten zijn gericht op de verkenning van het christelijk geloof en kennismaken met de Bijbel. In de praktijk ‘hoppen’ betrokkenen bij ons van de ene activiteit naar de andere. Vaak beginnen ze met een netwerkbijeenkomst, om te zien of ze zich op hun gemak voelen bij ons.

Soms gebeurt het ad hoc en soms heel gestructureerd, allebei is waardevol. Soms krijgt 'geloven verkennen' niet vorm via activiteiten, maar in persoonlijke contacten:

In onze pioniersplek is het erg belangrijk dat mensen zich veilig voelen. Ze zijn niet geïnteresseerd in de Bijbel of in verhalen over Jezus. Mensen willen praten over wat hen bezighoudt en zijn op zoek naar steun bij moeilijke momenten. En ze zijn benieuwd naar ons, naar hoe wij leven en wat ons bezighoudt. Dan komt geloof ook op een natuurlijke manier ter sprake. Als ik inschat dat iemand daarvoor openstaat, nodig ik soms mensen uit om samen een verhaal over Jezus te lezen en daarover door te praten.

Viervoudig luisteren is ook bij 'geloven verkennen' belangrijk. In een nieuwbouwwijk zal het snel gaan over opvoeding en wat je je kinderen meegeeft. De context van een verzorgingshuis roept vragen op over leven en dood, en over omgaan met beperkingen. Als je pioniert met creatieve mensen, kan improvisatietheater rond een Bijbelverhaal de start zijn van een goed gesprek over geloven. En in een monastieke pioniersplek ligt de nadruk op stilte en rust: dan kan de vraag spelen hoe je balans vindt in het leven, en ook dat kan aanleiding geven tot gesprekken over de betekenis van het christelijk geloof in het leven van alledag.

EEN VORM VINDEN

Als je je afvraagt hoe 'geloven verkennen' in jouw context vorm kan krijgen, kunnen de volgende vragen je wellicht helpen:

- Wat is belangrijk in de levens van mensen om ons heen? En heeft de Bijbel daar iets over te zeggen? Hoe kunnen we daarover met mensen in gesprek raken?
- Welke tekenen van de Geest ontdekken wij in onze context? Gods Geest is immers al met mensen bezig. Kunnen we daarbij aansluiten?
- Hoe leren mensen in onze buurt? Gaat dat gestructureerd of ad hoc? Door dingen te doen of door te lezen en te discussiëren?
- In hoeverre staat de boodschap van het evangelie haaks en kritisch op onze context? En wat is volgens het evangelie waardevol en goed in onze context? Hoe kunnen we dat vertolken?
- Wat biedt een toegang tot geloof? Gaat dat via rituelen? Via verhalen? Naar aanleiding van een crisiservaring of een begrafenis? Of via onverwachte ontmoetingen van hart tot hart?

Op welke manier jullie er ook vorm aan geven, als het christelijk geloof aan bod komt en de doorwerking daarvan in het leven van alledag, dan ben je bezig met 'geloven verkennen'.

www.protestantsekerk.nl/pionieren

Landelijk team pionieren
missionair@protestantsekerk.nl
 030 880 1892

EXCURS: TAAL EN MISVERSTANDEN

Praten over geloven kan kwetsbaar zijn. Want iedere kerk en elke persoon spreekt op een andere manier over geloven, afhankelijk van iemands traditie, theologie en geschiedenis. De één noemt Jezus bij zijn voornaam, de ander gebruikt 'HEERE' om hem aan te duiden. Daar gaat vaak een wereld achter schuil. En ook woorden als 'geloof', 'navolging', 'missie', 'evangelisatie', 'discipelschap' en 'spiritualiteit' roepen vragen en emoties op. Is 'spiritualiteit' niet erg zweverig, gaat dat nog ergens over? En is discipelschap niet iets dwingerigs voor evangelische christenen? Gaat evangelisatie alleen over preken vanaf een kistje op het marktplein?

Als je in gesprek gaat over wat geloven betekent in de praktijk van alledag, als je praat over navolging of discipelschap, dan maakt dat iets los. Als voorbeeld schetsten we twee uitersten. Zo is er iemand die toen ze jong was nooit zo bezig was met 'leerling zijn'. In haar kerk was dat geen thema:

Ik ben opgevoed in een traditionele kerk. Daar ging het iedere zondag over vergeving van zonden. Dat was ook iedere zondag nodig. We beleden onze schuld en dan werd er genade verkondigd. Later kwam ik gelovigen tegen die vroegen: 'Wat leer je eigenlijk in je leven als christen? Ben je gegroeid als leerling van Jezus?' Dat vond ik erg uitdagend.

Er zijn ook mensen die nare ervaringen hebben opgedaan met een begrip als discipelschap:

Ik heb schoon genoeg van al die programma's en Bijbelstudies waarbij ik wéér wat moet. En als ik dan niet precies loop in het spoor dat de makers beogen, dan deug ik kennelijk niet als christen. Die programma's weten precies hoe het moet... alsof ze Jezus zelf zijn.

JE VERLEDEN KLEURT JE BELEVING

Wat je eerder hebt meegemaakt, kleurt wat je beleeft bij woorden. Het is daarom goed om binnen je pioniersteam uit te wisselen welke beelden en ervaringen jullie hebben rond thema's als navolging en evangelisatie. We geven je een paar vragen mee ter inspiratie:

- Uit welke traditie kom je en wat is daarin belangrijk?
- Wat betekent geloof voor jou *nu* in de praktijk van alledag?
- Wat zijn woorden waar je jeuk van krijgt en waarom?
- Welke ervaringen heb je zelf met evangelisatie, positief of negatief?
- Heeft geloven voor jou iets te maken met 'leerling zijn' of navolging?
- Wat heeft je tot nu toe geholpen bij dat 'leerling zijn' en wat belemmerde je?